

Yleisten alueiden suunnittelu -kansallinen kaupunkipuisto, hoito- ja käyttösuunnitelma

Kaupunginhallitus 24.10.2022 § 290
446/10.03.01.00/2022

Valmistelijat / lisätiedot:
Laurinen Heli
etunimi.sukunimi@kuopio.fi puh. 044 718 5430

Päätösehdotus

kaupunginjohtaja Pirhonen Jarmo

Kaupunginhallitus hyväksyy yleiskaavapäällikön esityksen.

Päätös

Merkittään, että yleiskaavapäällikkö Heli Laurinen selosti asiaa kokouksessa ja hän poistui kokouksesta selostuksen jälkeen.

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti apulaiskaupunginjohtaja Jari Kyllösen päätösesityksen.

Yleiskaavapäällikkö Heli Laurinen Strateginen maankäyttö

Selostus

Kuopion kansallista kaupunkipuistoa on päätetty hakea kaupunginvaltuuston päätöksellä vuonna 2017 (kv, pöytäkirja 22.5.2017 § 66). Hoito- ja käyttösuunnitelma on asiakirja, jonka ympäristöministeriö on velvoittanut kaupunkia laatimaan myöntäessään kansallisen kaupunkipuiston arvonimen Kuopion kaupungille (n:o YM 3/5541/2017). Päätökseen on kirjattu myös, että alueen hoidon ja käytön kannalta tarpeelliset määräykset annetaan hoito- ja käyttösuunnitelmassa. Ympäristöministeriö hyväksyy kaupungin laatiman hoito- ja käyttösuunnitelman.

Hoito- ja käyttösuunnitelma on laadittu pääosin vuoden 2021 aikana laajassa vuorovaikutuksessa alueen toimijoiden kanssa. Ympäristöministeriö on myöntänyt erillisrahoitusta suunnitelman laadintaan konsulttiavusteisesti.

Hoito- ja käyttösuunnitelman raportissa on kuvattu kansallisen kaupunkipuiston lainsäädäntöä ja muita yleisiä periaatteita, Kuopion kansallisen kaupunkipuiston perustaminen ja siihen kuuluvat alueet yleispiirteisesti sekä hoito- ja käyttösuunnitelman laatimisen vaiheet. Hoito ja käyttösuunnitelma määrittää Kuopion kansallisen kaupunkipuiston hoidon, käytön ja kehittämisen vision sekä yleiset hoidon ja käytön tavoitteet. Raportissa kuvataan myös, mitä arvonimen myöntämisen perusteena olleiden arvojen säilyvyyden kannalta on huomioitava. Tavoitteita on asetettu kansallisen kaupunkipuiston kulttuuriympäristön arvoihin, luontoarvoihin, viheralueisiin, palveluihin, virkistyskäyttöön ja saavutettavuuden varmistamiseen liittyen. Raporttiin on kuvattu kansallisen kaupunkipuiston osa-aluekohtaiset ominaispiirteet sekä kirjattu hoidon ja käytön tavoitteiden lisäksi tarvittavat toimenpiteet teemakohtaisina listoina.

Hoito- ja käyttösuunnitelma asettaa myös tavoitteita, ideoita ja toimenpiteitä Kuopion kansallisen kaupunkipuiston tunnettuuden ja profiilin kehittämiseen. Tavoitteissa ja toimenpiteissä otetaan kantaa markkinointiin, tuotteistamiseen, tapahtumiin ja tiedon saavutettavuuteen sekä digitaalisesti että paikan päällä.

Hoito- ja käyttösuunnitelma avaa laadinnan aikana havaittuja Kuopion kansallisen kaupunkipuiston toimijaverkoston yhteistyön tavoitteita ja tarvittavia toimenpiteitä. Yhteistyön edistäminen liittyy myös kansallisten kaupunkipuistojen verkostoon.

Hoito- ja käyttösuunnitelmassa on jatkotoimenpiteisiin kirjattu tarve perustaa neuvottelukunta kokoamaan yhteen Kuopion kansallisen kaupunkipuiston toimijat, keskustelemaan toteutettavista hankkeista ja koordinoimaan toimenpiteiden toteuttamista. Neuvottelukunta muodostetaan myöhemmin vapaamuotoisesti ohjausryhmän toimesta.

Neuvottelukunnan toimintaa ohjaamaan on kirjattu tarve perustaa kaupungin sisäinen ohjausryhmä, joka huolehtii hoito- ja käyttösuunnitelman toteutuksen seurannasta ja päätöksen teosta. Vastaavissa kansallisen kaupunkipuiston verkostokaupungeissa ohjausryhmä kokoontuu muutamia kertoja vuodessa ja on edustajiltaan monialainen: ryhmään tarvitaan edustajat hyvinvoinnin edistämisen sekä kasvun ja oppimisen palvelualueelta, ympäristönsuojelun, strategisen maankäytön, viestinnän ja markkinoinnin yksiköistä, alueellisesta vastuumuseosta että ryhmään nimettyinä kaupunginpuutarhuri, kaupunkimetsänhoitaja ja hyvinvointikoordinaattori.

Vaikutusten arviointi

Yritysvaikutukset keskittyvät pääosin matkailuun ja ovat positiiviset: laadittu hoito- ja käyttösuunnitelma kokoaa sekä alueen toimijoita että alueella tarvittavia toimenpiteitä yhteen. Hoito- ja käyttösuunnitelman myötä kansallisen kaupunkipuiston osa-alueet ja kohteet tulevat paremmin saavutettaviksi niin yhteyksien paranemisen kuin tiedon lisäämisen ja palvelujen paranemisen myötä. Kansallisen kaupunkipuiston alueen palvelujen sekä tunnettuuden kehittämisestä hyötyy niin paikallinen virkistyskäyttäjä kuin matkailijakin.

Ympäristöön ja ilmastoon kohdistuvat vaikutukset ovat positiiviset: laaditun hoito- ja käyttösuunnitelman kautta sitoudutaan suojelemaan ja vahvistamaan luonto-, virkistys-, historia- ja kulttuuriarvoja. Suuri osa toimenpiteistä edellyttää jatkosuunnittelua, kuten kaavojen uusimista ja laatimista. Luontokohteiden säilyminen turvataan ja luonnon monimuotoisuutta lisätään rakennetuilla alueilla.

Lapsiin ja nuoriin kohdistuvat vaikutukset ovat välillisiä ja positiivisia: laaditun hoito- ja käyttösuunnitelman kautta kaupungin luonto-, virkistys-, historia- ja kulttuuriarvot tulevat tunnetuiksi.

Vaikutukset kunnan talouteen ja henkilöstöön ovat positiiviset: laaditun hoito- ja käyttösuunnitelman toimenpiteistä suuri osa edellyttää jatkosuunnittelua, kuten kaavojen uusimista ja laatimista. Luonto-, virkistys-, historia- ja kulttuuriarvojen tunnetuksi tekeminen asukkaille ja matkailijoille edellyttää monialaista ja pitkäjänteistä yhteistyötä.

Vaikutukset kaupunkikuvaan ovat positiiviset; laadittu hoito- ja käyttösuunnitelma ohjaa kaupunkipuiston viheralueita hoidettavan niiden arvoja säilyttäen ja parantaen. Rakennusperinnön kunnostamista ohjataan entistä paremmin saadun arvoniimen avulla ja kohteiden arvostusta parannetaan tiedon jaolla.

Esitys

Apulaiskaupunginjohtaja esittää, että kaupunginhallitus hyväksyy Kuopion kansallisen kaupunkipuiston hoito- ja käyttösuunnitelman edelleen toimitettavaksi hyväksyntään ympäristöministeriölle. Lisäksi esitetään, että hallitus päättää ohjausryhmän perustamisesta jatkotyön varmistamiseksi.

Liitteet jaetaan sähköisesti.

Liitteet

Liite 1 Kuopion kansallisen kaupunkipuiston asemakaavojen ja yleiskaavojen kulttuuriympäristön suojelumerkinnot

Liite 2 Saariston maankäyttöalueet ja retkeilyrakenteet

Kuopion kansallinen kaupunkipuisto, Hoito- ja käyttösuunnitelma -selostus
24.10.2022